

CÜMLENİN ÖGELERİ

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümlec yoktur?

- A) Çobanlar koyunları dağın yamacına çıkardı.
- B) Güzel insanlar, buralardan uzaklaştı.
- C) Balıklar suyun değerini sudan çıkınca anlar.
- D) Bu hediyeyi yeni açılan dükkandan aldım.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) İstanbul'un en meşhur yerlerinden biri / sahaflar çarşısıdır.
- B) İnsanlar / ben merkezli / bir / yaşam sürüyor.
- C) Karamsarlık kokan siyahı / önemsemeliyiz.
- D) Doğaya / büyük bir sevgiyle / bağlıdır.

3. Yazın son günlerini Büyüka'da geçirdi dedem.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Nesne- dolaylı tümlec - yüklem - özne
- B) Zarf tümleci - nesne - dolaylı tümlec - yüklem
- C) Nesne - zarf tümleci - yüklem - özne
- D) Nesne - dolaylı tümlec - özne - yüklem

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisi sadece özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar, toplumun sorunlarını dile getiren bir sanatçıdır.
- B) O yıllarda edebiyat fakültesi değerli bir insanı ağırlıyordu.
- C) Yemek yapmak, yapanlar için ayrı bir zevktir, dedi.
- D) Yeniliğe açık toplumlar, geleneklerden kopmadıkları sürece başarılı olurlar.

5. 1. Kimi

2. Nasıl

3. Ne zaman

4. Niçin

Yukarıdaki sorulardan hangisi farklı bir öğeyi buldurur?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne pekiştirilerek kullanılmıştır?

- A) Yeni bir eve taşınmanın telaşı içindeydik hepimiz.
- B) Bu elma ağaçlarını sen kendin mi diktin?
- C) Yemyeşil ovalar kuraklığın etkisiyle bugün sapsarı olmuş.
- D) Ben size olabilecek bütün imkanları sunuyorum.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf tümlec yoktur?

- A) Anlayamadığı konuları evde tekrarlıyordu.
- B) Arkadaşımın kardeşi bugün dışarı çıktı.
- C) Sahil kenarında sakın sakın yürüyordu.
- D) Şehrin ışıkları uzaklaştıkça yanıp sönüyordu.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz kullanılmamıştır?

- A) Yeni öğrenciler, eski öğrencilere imrenerek bakıyordu.
- B) Ağzındaki baklayı, artık her neyse, çıkarmayı düşünmüyor mu?
- C) Ülkenin her tarafını gezmeyi, küçüklükten beri hayalimdi, çok istiyorum.
- D) Söz veriyorum, önce kendime, bir daha aynı hataları tekrarlamayacağım.

9. "Seni en umulmaz anımda buldum yabancı bir şehirde."

cümlesinin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Nesne - Zarf tümleci - Yüklem - Dolaylı tümleş
B) Özne - Nesne - Zarf tümleci - Yüklem - Zarf tümleci
C) Nesne - Dolaylı tümleş - Yüklem - Zarf tümleci
D) Nesne - Zarf tümleci - Yüklem - Dolaylı tümleş

10. Aşağıdakilerin hangisinde farklı bir öge vurgulanmıştır?

- A) Sınavın çok zor geçeceğini anlamıştım.
B) Yaşadığı ilginç olayları anlatmayı severdi.
C) Yarın gelmeyeceğimi söylemiştim.
D) Seninle bundan sonra çok görüşeceğiz.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne açıklayıcısıyla birlikte verilmiştir?

- A) Mehmet, iki yaşındaki çocuk, etrafı merakla izliyor.
B) Coğrafya öğretmenimi - Hülya Ak'ı - zaman zaman minnetle anarım.
C) Japonya, Türkiye'nin dostu, teknolojiye epey ilerledi.
D) Ablam, bana göre ikinci annemiz, bize çok iyi örnek oldu.

12. "Zeytin, kışların ılık geçtiği Akdeniz ikliminde yetişen ve ekonomik değeri yüksek olan bir bitkidir." cümlesiyle aşağıdakilerden hangisinin öge dizilişi aynıdır?

- A) Matematik'in simgesi haline gelen kişi, Cahit Arf'tir.
B) Cep telefonu, günlük hayatımızın vazgeçilmezleri arasına girdi.
C) Meslek seçimi öğrenciler için önemlidir.
D) Taş kömürü yakut olarak kullanılmaktadır.

13. Aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı özne ya da dolaylı tümleş değildir?

- A) Biraz önce piyanoyu kime çalıyordun?
- Burak'a.
B) Bu sırrını başka kime söyledin?
- Anneme.
C) Dün burada hava nasıldı?
- Yağmurluydu.
D) Onunla nerede tanıştınız?
- Okulda.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznenin türü farklıdır?

- A) Anızlar, tekere zarar vermesin diye yakıldı.
B) Bilgi ondan faydalanmasını bilen için güçtür.
C) Bir okul açmak bir hapisane kapatmaktır.
D) Yarın, tembellik edip çalışmayanların olmayacaktır.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne kullanılmamıştır?

- A) Hayatın zorluklarını bir bir yendi ve bizlere örnek oldu.
B) Yıllardır birçok medeniyete beşiklik eden bu topraklar şimdi acılar içinde.
C) Çocukları çok sevmeliyiz; fakat onların her istediklerini yapmamalıyız.
D) Annem akşama mercimek çorbası da yapmış.

16. "O adam, gönlünde kimseyi tutmadı gerçek seven olamam korkusuyla."

Bu cümlelerin öge dizilişi ile aşağıdakilerin hangisi özdeşdir?

- A) Kör Mustafa bu tarlalara emeğini esirgemedi senelerce.
B) Kitapta altını çizdiği satırları ileride tekrar okurdu.
C) Kardelen, cesaretle sabrın en güzel örneğidir.
D) Bir şiir şaire kovalatır kendini günlerce.

17. "Rüzgar eken, fırtına biçer." cümlesinde vurgulanan ifadenin cümledeki görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne B) Dolaylı tümleş
C) Belirtisiz nesne D) Yüklem

18. Hangi cümlede yüklem, söz öbeği değildir?

- A) Bu, Perihan'ın kitabıdır.
B) Aile, toplumun çekirdeğidir.
C) Bahçenin her yerini el birliği ile düzelttik.
D) Topkapı Sarayı, önemli bir tarihi yapıdır.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gizli özne vardır?

- A) Bilgi ile uğraşanları daima desteklerdi.
B) Taşkent, Türk dünyasının üçüncü büyük şehridir.
C) CSKA Moskova maçı Beşiktaş için bir çıkış maçı olur mu?
D) Çalığışu, yazarın ilk ve en ünlü eseridir.

20. "Ağaçların bazısı" sözü aşağıdakilerden hangisinde "özne" görevinde kullanılmıştır?

- A) Ağaçların bazısı yeni dikildi.
B) Ağaçların bazısını yeni diktik.
C) Ağaçların bazısından odun olmaz.
D) Ağaçların bazısına pek dokunmadık.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümleş vurgulanmıştır?

- A) Bütün gün sokakta boş boş gezdi.
B) Yollar çamurlu olduğu için dikkatli yürü.
C) Aradığı kalemi masanın üzerinde unutmuş.
D) Buraya geleceğimi herkese o söylemiş.

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öge sayısı diğerlerinden daha azdır?

- A) Tembellik, insanın kendisine yaptığı bir zulümdür.
B) Hepimizi kucaklayan bu insana daha fazla saygı göstermeliyiz.
C) Sobanın içinden çıkardığı külleri kovaya dikkatlice doldurdu.
D) Dağları kekik kokan Toroslara çadır kurduk.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf tümleci cümlelerin en önemli ögesidir?

- A) Evin telefonu uzun uzun çaldıysa da kimse bakmadı.
B) İşlerimizi yoluna koyduktan sonra İstanbul'a gideceğiz.
C) Okula yorgun adımlarla değil, koşa koşa gitmelisin.
D) Ay dün gece, güzelliğini Haliç'in üzerine elemişti.

24. Aşağıdakilerin hangisinde fiilimsi cümlelerin vurgulanan ögesidir?

- A) Yaptığı işleri övüne övüne anlatanlara kulak asmazdı.
B) Kalitenin ayrıntıda gizli olduğunu ondan öğrenmiştim.
C) Çocuklar Japonya'da yaşlılardan daha çok hürmet görüyor.
D) İstanbul Türkiye'nin sanayi merkezi olmamalıydı.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Dağların denize paralel uzandığı Karadeniz'de / en çok yağış / sonbahar mevsiminde / düşer.
B) Bozdoğan Kemer / Romalılar döneminden kalma bir eserdir.
C) Ağacın dalları / bir şemsiye gibi evimizin üstünü / örtüyordu.
D) Yokuşta akmayan ter / inişte / gözyaşı olur.

26. Sınav yaklaştıkça daha az yiyor, daha az uyuyor, düzenli yaşıyordu.

Yukarıdaki cümlede kaç tane zarf tümleci kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

27. Öğretmen: "Genç öykücüler, geleceğe kalabilmek için uğraşmalıdır." der.

Aşağıdaki öğrencilerden hangisi yukarıdaki cümlelerin öğelerini doğru bilmiştir?

A) Özne, zarf tümleci, yüklem

B) Özne, dolaylı tümleç, yüklem

C) Özne, belirtili nesne, yüklem

D) Özne, belirtisiz nesne, yüklem

28. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi sıfat tamlamasıdır?

- A) Düşüncelerini hiç çekinmeden söylerdi.
B) Onun kıymetini ölçünce anlarsınız.
C) Dün gece bizi korkutan, eski bir arkadaşı.
D) Ayşe, Ali'nin akrabasıydı.

29. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin öğeleri "özne, dolaylı tümleç, yüklem" şeklinde sıralanmıştır?

- A) Geçmişin birikimlerinden yararlanmak istiyorum.
B) Güzellik, kültürel değerlerimize işlemiştir.
C) Tarih bilgimizi arttırmak, önemlidir.
D) Son günlerde şiirlerini yayına hazırlıyor.

30. "Yılların eskitemediği adamı bir söz bitirdi." cümlesinin öğeleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zarf tümleci – Özne – Yüklem
B) Nesne – Özne – Yüklem
C) Özne – Nesne – Yüklem
D) Yüklem – Dolaylı tümleç – Özne

31. Aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı farklı bir öğedir?

- A) Dün geç saatte nereden geliyordun?
– Arkadaşımdan.
B) Bu gömleği hangi mağazadan aldın?
– Ender'den.
C) Dedenin öldüğünü kimden öğrendin?
– Kardeşimden.
D) Bu zor soruyu kim çözmüştü?
– Mustafa.

32. "Dışarıdan baktığımızda"

Bu cümle; dolaylı tümleç, özne, yüklem" şeklinde tamamlanmak isteniyor.

Buna göre, noktalı yere aşağıdaki seçeneklerden hangisi getirilmelidir?

- A) evin görüntüsü çok güzeldi.
B) çocuklar fakir görünüyordu.
C) buraya insan gelmiyordu.
D) ova ayağımızın altındaydı.

33. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne kullanılmıştır?

- A) İnsanlar her mesleğin hizmetinden yararlanır.
B) Bu hizmetlerden yararlanan insanlar hayatlarını devam ettirir.
C) İşini iyi yapan insanlar her yerde sevilir.
D) Nitelikli insan, eğitim yoluyla okullarda yetişir.

34. “de” bağlacı aşağıdakilerin hangisinde “belirtili nesneleri” bağlamıştır?

- A) Ahmet de Hüseyin de İstanbul'a gelecekmiş.
- B) Beni de seni de pek sevmezdi.
- C) Konuşsa da konuşmasa da faydası yok.
- D) Sana da ona da hediye alacağım.

35. “Çok okuduğumu çevremdekilere belli etmem asla.” cümlesinde fiilimsi hangi öge için de yer almıştır?

- A) Özne
- B) Dolaylı tümleş
- C) Belirtili nesne
- D) Zarf tümleşci

36. Aşağıdakilerden hangisinin öğeleri yanlış ayrılmıştır?

- A) Ben / bütün acıları / sensiz yaşadım.
- B) Bir kuytu köşede / yalnızlığa / sığındım
- C) Sende / bütün hüznüleri / kuşandım / ansızın.
- D) Beni / bu güzel havalar / mahvetti.

37. Aşağıdaki altı çizili bölümlerden hangisi özne değildir?

- A) İhtiyar adam, otobüse zor bindi.
- B) İçeriye kadar geliyordu, yağmurun sesi
- C) Çiçeklerin kokusunu çok özledim.
- D) Ağaçların yaprakları yavaş yavaş döküldü.

38. Seni düşündükçe
Gül dikiyorum ellerinin değiştiği yere

Bu dizeler kurallı bir cümle haline getirildiğinde, dolaylı tümleş aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) dikiyorum
- B) ellerinin değiştiği yere
- C) yere
- D) seni düşündükçe

39. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge sıralanışı “özne - zarf tümleşci - nesne - yüklem” şeklindedir?

- A) Kimse layık olmadığı sözleri duymak istemez.
- B) Sanatçı, toplumun hayal etmediğini uygulayan kişidir.
- C) Ağrı Dağı her zaman yüksekliği ile akıllarda kalmıştır.
- D) Uzun süredir limanımıza sığınan gemi, dün sabah ülkemizi terk etti.

40. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat fiil özne görevinde kullanılmıştır?

- A) Şiir kitaplarının az satıldığı bir dönemde çıkaracağın kitabı merak ediyorum.
- B) Geç kalanlar ilk perdeyi kaçırdıkları için bekleme salonunda oturdu.
- C) Orta Asya'dan gelip, bu toprakları yurt edinmişiz.
- D) Bazen bir sevgiyi paylaşmaya bir ömür yetmiyor.

41. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz kullanılmıştır?

- A) Gurbet, içimde bir yalnızlık olarak durur.
- B) Sırça köşkte oturanlar, komşularına ileri geri laflar söylememelidir.
- C) Bu olayın, tren kazasının, üzerinden iki hafta geçti.
- D) Birçok efsane Anadolu'dan doğduktan sonra dünyaya yayılmıştır.

42. Aşağıdakilerin hangisinde zarf tümleşci cümlelerin önemli öğesidir?

- A) Mevsimler birbirini kovalarken seni çiçek bahçesinde buldum.
- B) Yetenekli öğrencilerin gelişimini üstlenen bu adama gıpta ederek baktık.
- C) 1998'den beri tutmaya çalıştığım günlük bana yazma kudreti kazandırdı.
- D) Bazı çiçekler yağmurlardan sonra yüzlerini gösterirler.

43. Aşağıdaki cümlelerin hangisi iki öğeden oluşmaktadır?

- A) Yeni aldığı evin geniş bir bahçesi vardı.
- B) İnsanları üzmemek için elinden geleni yapıyordu.
- C) İnsanlar zamanın nabzını tutabilse hiç yaşlanmazlar.
- D) Türk klasiklerini okumadan dünya klasiklerini okumaya başlamamalıdır.

44. Aşağıdaki cümlelerden hangisi zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur?

- A) İnsanı düşündüren, hayatı anlamasına yardımcı olan bir güçtür okumak.
- B) Kağıdı ortalayarak ve imla hatası yapmadan yazmalısın.
- C) Bilgiyi aldığımız ilk kaynak her zaman önemlidir.
- D) Okumak her yerde ve her devirde insanı aydınlatır.

45. Yahya Kemal'in "Sessiz Gemi" şiiri hayatın değerini anlatan en önemli eserlerden biridir.

Yukarıdaki cümlelerin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne – Nesne – Yüklem
- B) Özne – Yüklem
- C) Nesne – Zarf tümleci – Yüklem
- D) Özne – Zarf tümleci – Nesne – Yüklem

46. "Memleket sevgisinde uzanan bir çizgide şairlerini yazdı."

Yukarıdaki altı çizili kısım cümlelerin hangi ögesidir?

- A) Dolaylı tümleç
- B) Belirtili nesne
- C) Zarf tümleci
- D) Özne

47. "Babam Adana'nın sıcaklığına dayanamıyordu artık."

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne, Belirtili nesne, Yüklem
- B) Dolaylı tümleç, Özne, Yüklem
- C) Belirtili nesne, Özne, Yüklem, Zarf tümleci
- D) Özne, Dolaylı tümleç, Yüklem, Zarf tümleci

48. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz kullanılmıştır?

- A) Osmanlı ile Bizans iki asır birlikte yaşadı.
- B) Balık sadece açık, durgun havalarda mı avlanır?
- C) Bu kitap, bazı eksiklikleri de olsa, alanında ilk olma özelliğine sahip.
- D) Orhan Veli'nin şiir anlayışını sonraki şairler devam ettiremedi.

49. "Erzurum'a sürgün olarak gitmeyeceğini biliyordum." cümlesinin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yüklem, Nesne
- B) Belirtili nesne, Yüklem
- C) Dolaylı tümleç, Yüklem
- D) Zarf tümleci, Yüklem

50. Aşağıdaki cümlelerden hangisi sadece yüklemden oluşmuştur?

- A) Hayat, ona yaklaştığımız kadar yaklaşır bize.
- B) Milletin değerleriyle donanmış ve kalemini milleti için kullanmış bir yazardı.
- C) Zenginin malı, züğürdün çenesini yorar, derler.
- D) Futbol, erkeklerin, tedavisine pek yanaşmadığı bir hastalıktır.

51. "Her okuduğumda kılçıklı ifadelerden arındırmaya çalışırım hikayelerimi." **cümlesinin yüklemine sorulacak sorulardan hangisine cevap alınamaz?**

A) Neyi B) Neyden
C) Ne zaman D) Nasıl

52. "İnsan kendisine gerekli olandan fazlasını istememeli." **cümlesinde aşağıdaki öğelerden hangisi yoktur?**

A) Özne
B) Yüklem
C) Nesne
D) Zarf tümleci

53. "Bir sonraki araba, iki saat sonra gelecek." **cümlesinin öğe dizilişi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Özne - zarf tümleci - yüklem
B) Özne - zarf tümleci - zarf tümleci - yüklem
C) Zarf tümleci - nesne - yüklem
D) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

54. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi "özne, nesne, zarf tümleci ve yüklem" den oluşmaktadır?**

A) Kırangıçlar evin üstünde bir o yana bir bu yana uçuşuyor.
B) Misafirler çaylarını içtikten sonra evlerine gittiler.
C) Masalın bir görevi de çocukları eğitmektir.
D) Kadın, çocuklarını bir anne şefkatiyle kucakladı.

55. "Bilal, en çekindiğim arkadaşım, on gündür dershaneye gelmiyordu." **cümlesinde ara söz hangi öğenin açıklayıcısı olarak kullanılmıştır?**

A) Dolaylı tümleç
B) Özne
C) Zarf tümleci
D) Belirtili nesne

56. "Kayık" **kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özne olarak kullanılmıştır?**

A) Kayığa binip denize açıldılar.
B) Kayık, geçen yıl bu tersaneden alınmıştı.
C) Kayık ilk çağlardan beri insanoğlunun hayatında vardı.
D) Kayık denizin kenarında yan yatmış duruyor.

57. "Alın teriyle çalışan herkes emeğinin karşılığını almaz." **cümlesinin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Alın teriyle çalışan herkes
B) emeğinin karşılığını
C) Alın teriyle
D) herkes

58. "Bahçesine diktiği gül fideleri tutmuştu." **cümlesinin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Zarf tümleci – yüklem
B) Belirtisiz nesne – yüklem
C) Belirtili nesne – yüklem
D) Özne – yüklem

59. “Ödenmeyen borç insana bağ olur.” cümlesinin yüklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) olur
- B) Ödenmeyen borç
- C) bağ olur
- D) Ödenmeyen borç insana bağ olur

60. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru özneyi buldurmaya yöneliktir?

- A) Sırtında taşıdığın yük kimindi?
- B) Yarışmayı kim sunmak ister?
- C) Burada neyi kaybettin de arıyorsun?
- D) Bu tarlaya ne ekeceksiniz?

61. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne söz öbeği değildir?

- A) Yaşlı adam buraya kadar geldi.
- B) İşçilerin yüzü hiç gülmüyor.
- C) Tarihi eserler bir bir yok oluyor.
- D) Çocuk her zaman annesine ihtiyaç duyar.

62. Aşağıdaki cümlelerde geçen sorulardan hangisinin cevabı belirtili nesne değildir?

- A) Çarşıdan neyi getireceksin?
- B) Dışarıda kimi gördün?
- C) Çocuğun neyi kaybolmuş?
- D) Okula kimi göndereceksin?

63. “Gül” aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne görevinde kullanılmıştır?

- A) Isparta'ya gül toplamaya gittik.
- B) Gülden hiçbir yer görünmüyor.
- C) Gül, en güzel kokan çiçeklerden biridir.
- D) Çarşıdan bir demet gül aldım sana.

64. “Nasıl geçti habersiz o güzelim yıllarım?”

Bu cümlede soru hangi öğeyi buldurmaya yöneliktir?

- A) Yüklem
- B) Belirtili nesne
- C) Özne
- D) Zarf tümleci

65. Aşağıdakilerin hangisinde soru dolaylı tümleci buldurmaya yöneliktir?

- A) Bu kitabı nereden aldın?
- B) Annem pazara seninle mi gidecek?
- C) Şiir okumak için kimi görevlendirdin?
- D) Yazarın son kitabını beğendin mi?